

Србобран
излази ДВАПУТ на недељу, сре-
дом и суботом.
Предлату примају све ц. и кр.
поште, познати скупиштеља и у-
редничтво (грчка улица у ку-
ћи бр. 1419.)
Рукописи не враћају се натраг.

СРБОВБРАН

Предлатна цена
на три месеца 2 фр. 50 и. на го-
дише 5 фр. на годину 10 фр.
а. пред. ОГЛАСИ: мањак од 50
прета за три и у стању 2 фр.
90 пошт., већи преко 20 фр. 10
прета, 5 фр. пошта аустријске
предности.

Год. VI.

У Новом Саду у недељу 2. новембра. 1866.

Број 108.

Преглед политични.

Наименовањ грофа *Голуховског* за намѣстника Галиције у Петрограду е врло неугодног утисак учи-нило. „Руска Коресп.“ важе у свом па то односе-њем се чланку слѣдеће: „Известно се јавља, да е гр. Голуховски за намѣстника Галиције наименован. Тај већ по себи важај догађај бива још знаме-нитни, што е политика аустријска ударила у новие време сасвим другим новим правцем. Влада, вели даљ, неће само да начини полски език владају-ћим, него хоће и све школе самим Палацима да повери, пак да што стројне мере против унијат-ског свештенства предузме. Узрок зашто то ради, сасвим е јасан: она хоће оне многобројне Русе у Галицији да пополни. Ово поступањ морало е само по себи духове врло јако узбујити. Такови поступањ дао би се оправдати, кад би влада аустријска на-стојала о единству свое монархије, пак да тим ојача владајући претезнији елемент, но будући да тога нема, то у овом случају ни темела за таково на-начело политичног единства нема. Досада виђаемо владу, да се час на Немце, час на Миђаре ослања, а што се сада на полски живаљ ослања, то по-нити неможемо. Галички Русе мразе страшно на По-љак, али ирјки е та сасвим осеована, будући су их Пољаци од памтивека само гавали и тлачили, као што то и данас чине. Они су свагда тражили, да се између њих и Пољака тачна граница повуче, ер су увек били свешти своје народности, те су владу увек подпомагали, док е ова допуштала народно-стима, да се слободно развијаю.

А шта влада тише намерава кад хоће том на-роду полски јрам да наметне? Хоће ли, да за-метне бой између ова два народа, пак да се међу-собно дотле кољу, док их са свим нестане? Ми незнамо, какву би корист одтуд имала, а још мањ знамо, како може мирном свешћу онај народ на незадовољство подетицати, на кога се увек осло-нити могла. Догађај у Галицији даю Европи доста науке. „Русијски елемент, веле Пољаци, нагнѣ нама, пак да нема руске владе, доскоро би се видило, како нам Литавци и Малоруси у наручи доде.“ Па шта се међутим у Галицији сбива? Видимо исте Ру-сије, народ, који излази од Бѣло-и Малоруса, гди се непрестано боре са свој угнѣтатељма, са не-приятельма своје народности. Зашто непријатеље По-љаци Русине и себи оиде, гди руске владе, пак ни руског уплива нема? Полски е дакле доказ неумѣ-стан. То нека служи полским приятельма у Европи за озбиљну науку. Хоће ли еданпут знати узвизити лажљиво хвалисанѣ Пољака, кад тврде, да е народ наших западних покраина приправан, е њима се сложити?“

Још жешће него „Руска Кор.“ устав против наименовања Голуховског за намѣстника Галиције по-лузванични „Голос“, који између осталог вели:

„Покрай сви ти радостни манифестација поль-ске Пресе стави галичких Руса све е жалостине, ер е за намѣстника Галиције онај муж наименован, који е међу бечким бирократима први био који су на гали-чке Русе потварали, да су тѣлом и душом за руске ствари заузети и да су готови, првом при-ликом у крило обите руске отачбине повратити се. Наименовањ гр. Голуховског за намѣстника Гали-ције сведочи, како су велики полске сплетке. Тек што се заступница галичко руског народа одважише, поштено и отворено хисторичну истину изказати о народној и литерарној солидарности између Ру-сине и оног малог дела руског народа, који е око-лостима или бољ рећи нашом немарношћу од ве-лике руске породице одценѣн и добровољно ау-стријској влади уступил — ал већ Пољаци гледаше, да аустријску владу увере, да јој без сваке сумњ гу-битак Галиције предстои.“

„Још се од пруског удара Аустрија повратила није, пак опет се на средства одлучила, која, строго узевши ништа друго није, до ли демонстрације против Русине и руског народа. Демонстрације ове без сумњ су безкористне и неводе ни чему. Ми тврдо веруемо на будућност руске и обите славенске ствари, ова мора побѣдити не само на срећу Сла-вена, него и читаве Европе, пак чинили наши не-приятельма, што им драго, ер у њиховој моћи не лежи, да развитак хисторичних догађаја зауставе. За изумрлу полску народност нема препорођаја, и

ми смо већ више пута на то упућивали, да е успо-становленѣ Польске као особитог државног органама због тога немогуће, ер та успостава пречила би чи-тавом славенском племену пут напредку и развизку.

Да руска влада са наименовањем гр. Голу-ховског за намѣстника Галиције збила задолжна није, сведочи и та околност, што е руки посланик гр. *Шакелберг* одма, чим е за намеру бечке владе доз-нао, да ће Голуховски за намѣстника Галиције наименован бити, у име свое владе против тога наименовања протестовао.

Француски инспирирати листови вентилурају не-престано полско питањ, кое доказуе, да се ово у Паризу још еданпут отворено држи. Званични „Етеандард“ повраћа се још еданпут на расписе гоци. *Лавалеша*, и подише му нове неке тенден-ције. „Акт тај“, вели, незначити ништа друго, него дае Француска успоставленѣ Польске на око увела.“

Разнешени по Паризу гласови о здрављу Цара Наполеона по „Фр. Кур.“ врло су различити. Др-жавници, који из Биарица дођоше, потврђују, да е болест цара неважна; напротив с друге стране чује се, да е цар е физисно омао и да е више не-свештица имао, кое е управо узрок, те се одлазак из Биарица на дуже време одгодио. Напоследку и то се говори, да е госа. *Лавалеш* у Биариц поз-ван. — Званична пак коресп. „Хавас“ дознае, да непрестано лепо време врло велики уплив на здрављ цара има, који ће задржаванѣ свое у Биарицу по свој прилици ради „лепог времена“ продужити.

Бечки листови јављаю, да ће се одма после публицие уговора о миру са Талијанском рес-крипт за сазивањ угарског сабора издати, и да ће се сабор сам око половине Новембра састати. То исто време одређено е и за сазивањ сабора за земљ е оне стране Литаве.

Аустријско — талијански уговор мира рати-цира ће се пре одређеног рока, ер бечка „Коресп.“ дознае, да е 28 пр. м. запредни едан кабинетски курир краља талијанског из Флоренције у Беч сти-гао, који е подицан од краља уговор мира дошео, и који е у четвртак на надлежном месту предао. По повратку царевом из Нишле одма ће се овај уго-вор обнародовати. Дознае се и то, да е комисија за предају градова и воених припрема у Милтачкој већ свој посао одицела, и да се у тој комисији генерал *Меринг*, *Ревел* и *Лебуф* налазе.

О прошењеном по новна гласу: да Пруска сво-га посланика из Беча одвати намерава, ако госи. *Бајет* за министра спољних послова наименован буде, нише „Ла Франсе“ слѣдеће: „Занета неби било оно чудновато, што се за време великих су-коба, који су средио Европу преобразили, догоди-ло, кад би се између обе оне силе у овом мо-менту борба нанова разбујила, у којој су владоци истом мир подицали. Увеличанѣ побѣда тако се у Берлину далеко тера, да се ни мало чудити нетре-ба, што краљ *Вилхелм*, побѣдњави Аустрију, себи право присваја, те јој и избор министра предицуе. Како да се то преценљивањ самог себе изове? Ни ели Прускај дошта, што е глава сѣвернонемач-ког бунда и што е Аустрију из Немачке изгнао? Може ли зактевати, да се и у Бечу пруска поли-тика тера?“

У дипломатичним круговима говори се, да е саксонском министру г *Фришну* за руком пошло, те е на основу добивених последњих инструкција од свога суверена, договарани са пруским кабинетом еданпут довршио. Брљ е саксонски пристао на то, да се град *Кенигштајн* пруској војсци уступи, и да се воена одиошена по аналогни тако званих фе-бруарских услова, кое е Пруска у свое време Ау-стрији у погледу уређења шлезвиг холштинеког ни-тава предлагала, уреде.

У смотренју грчких ствари на *Крети* нишу „А. Ц.“ из Атије од 17. пр. м: *Навалнванѣ* грч-ких бегунаца са Крете из дана у дан расте, и ма како да е велико пожртвованѣ приватних люди, и-пак није доволно, да свакидашню потребу бѣгуна-ца, који са собом ништа ненесе, подмири. Према су им приватни люди простране станове на ра-сположенѣ уступили, а многи поедине особе к се-би примили, ипак е варошка обштина у Атини из-вестну суму новаца одредњила, да им свакидашњи

хлебац набави, а и влада е учинила краљу пред-лог за 40000 драхми, који се на ове патнике упо-требити имаю.

Ми смо у пређашњем листу навели проклама-цију *Мустафа Паше*, која е на оружане *Крећане* издао. Одговор, што су му га на ову дали, гласи: „Сад, кад су нам села понаљна, кад су нам цр-кве обезсвештене и наша браћа потучена, долазиш, да нас на предају позиваш. Ми смо се оружја ра-ди наше обране дали, и нећемо га дотле поло-жити, док нас и еднот трае.“ Овај е одговор са пуданѣм из пушака пропраћен.

Најновији гласови из Кане допиру до 12 Септ. и ови јављаю о великом едном боју, који се е 10 т. м. код села *Карамне* између 15000 Турака и 3000 хришћана, предвођени од *Костараса*, догодио. Бу-дући е саобраштај између вароши Кане и бојног поля прекинут, то известия, која отуд стижу, није поуздана, али из понавња Турака, који су се без тамбура и тропиетера у Канеу повратили, као и из заналних пет до шест хришћанских села може се закључити, да су хришћани сајну побѣду извојвали и свое позиции задржали. — Посланици из села *Просперо* у окружию *Апокоронса* издали су 2. Септ. нову прокламацију, у којој данашню борбу као на-ставак оне од год. 1821. означаю, и све Грке, били гди му драго, позиваю, да сваки по својим силама за устројвѣ велике елипске породице принесу. О битки код *Врисе*, која се пре негди догодила, до-знае се накнадно, да су 700 Египћана том при-ликом изгинули. Шатори, рана, коњи за терет, бо-гаћия и 600 пушана пали су хришћанима у руке. — У пристаништу канејском леже руске, француске, енглеске и талијанске ратне лађе.

Из Рима се јавља: „По расположењу вароши може се пророковати, да се време великих догађаја приближуе. Доста е жалостно, веле, да едан пле-менити старац, као што е *Пијос IX.* после толиких претриљних невоља још и другу катастрофу дочекати мора.“

Већ од неколико дана лежи у пристаништу Чи-витавахне едина шпанска ратна лађа, а и друга се очекуе, као што важе, *Пани* на расположењ. *Легия* из *Антибе*, под заповешћу гр. *Д. Арги*, дошла е у *Витербо*, гди ће се павним ловцима и коня-ничством умножити. Французи су *Антибе* оставили. Нема дакле ни еднот више француског војника у римској Тусцији. У Риму се говори, да ће ката-строфа по одласку Француса тим започети, што ће *Римљани* ради свое сигурности народну гарду за-ктевати.

О станио *царице мексиканке* стигла су из Рима подробнија известия. Строго узевши не стои, да е полудила, али е пала у дубоку монохонију и *Фикеу* идеу; изван оне идее мисли и говори под-цну јасно. Одма, чим е у Рим дошла, оде у Ва-тикан и замоли *Папу*, да е у заштиту узме, ер се бои, да е околина њна у гостионици — то јој е *Фикеа* идеја — отровати намерава. Тек други дан могли су е наговорити, да се у гостионицу поврати. Други дан било е још горе; сад е већ мислила, да е отрована. Она пве само воду, која се у њном присуству црни, оде кестене, ја и друга таква сла, за која се предностива, да се отровати немогу.

Ратни суд у *Мадриду* одсудно е по званичним новинама 33 особе на смрт, и то генерали и ои-цири сваког реда да се из пушака потуку а жур-налисте и посланици да се удаве; међу овим по-следњим и три су уредника „*Иберие*“, директор „*Лас Новедадеса*“ и многи знатни професори и ад-вокати. По од ових се већи део бѣгством спасо. Покрай тога осуђено е 54 особе на изгнанство у *Фли-пине* или *Фернандо-По*.

„Патри“ саобштвава слѣдећи телеграм цара *Мак-симилијана*, који е генералу *Алмонту* у Паризу из *Шапулетенеца* 15 Септ. одирављен:

„Саобштите свима моим посланицима, да међу свима класама изредан дух влада. Министарство е е дефинитивно уређено. Најбољ споразумленѣ е са нашим савезницима. Желѣзница у *Апизагу* отворена е. *Максимилијан*.“

О сазивању угарског сабора нише „*Пешти* *Наполе*“

У званичним круговима говори се, као што „Вид.“ јавља, да ће се угарски сабор на 15. Октобра сазвати. Но у тим званичним круговима неважно се о именовано угарском министарству баш ништа. Ми држимо, да би већ еданпут време било, да се едеудан корак учини. Пруска е, као што се чује, против именована Байета за министра спољних послова протестовала; Русија усудила се е, те е свој глас о именовано Голуговског за наместника Галиције показала. Таково што чини се само против „Порте“ кое се унутрашња слабост добро познае. Аустрија може се само *уништити*, *напоменути* *народне слободе* *основама*, *енергичном поштом* до оног степена усвистети, да ником ни на ум пасти несе, да е она у Европи „други бољестан човек.“

Д О П И С И.

О. У Футогу. 28 септ.

Пре неког времена читао сам у вашем листу о идима нашег народа у Бачкој. Големе су невоље кое наш народ живи; но најгоре су невоље оне, кое долазе баш од оних што су позвани и *плавени* да народ хране и ода зла бране, кои су закони органи реда и правде у земљи, па кад, велики баш од ти долази највећа неправда и неред, кое народ не само материјално сатиру, него и морално убија, да и у саму личну опасност живота доведе. Ево љу вам нешто навести што ће вам бити нов доказ како стоимо са данашњим нашим провизорним властима у Бачкој, и какво једно пошечение они о народу воде. Да вам кажем пре свега, како ми стоимо са нашим местном влашћу и управом у селма. Јаве е изишла нека провизорна наредба, по којој е допуштено, да и ми у селма можемо имати нека „представништва“ или — репрезентације. Но знате како се имаю те репрезентације образовати? Домин има у руке узети грудбух на знањн кои су најбогатији у селу и ти су онда есеоска репрезентација. Тако е са малим изузетком и било. А знате ли онда како та најбогатија класа са еслом руке? Чини што е у њну интересу, а спротивно тлачи и тамани. Само неколико примера шта е та наша репрезентација закључила. Закључила е: да се есеоска чуварила подеднако размери т. е. да свака кућа подеднако плаћа, нештајући што неке куће немаю ни леба да се рече на шта ће им *идни* да се чува? а у други чини амбарони и по други. У урбарском процесу кад е требало адвокат плаћати, неће да разметну намет на земљу, ер би онда сами морали плаћати, ер е земљи њнова, већ ударише намет на спротивно, и на њине баште те они плаћаю адвоката, кои ради да богаташи што више пашњаке, шуме и рита добию. Кад се пита ко сме сејати дуван то само богаташи бубваре добию а спротивна иде у Нови Сад. Сегедни па и Беч, да оно добие, што богаташи већ имаю. Но ово само мимогред изводим, ер ако љу иде спротивно да причам, неби заста имао довољно места у вашем листу. Већ љу на главно да се вратим, о чему сам управо и написало да зборим. И ми имамо нешто пашњака, и почем е село велико, то би едва довољно био за нашу марве што нам треба да земљу радимо. Ал и ово ние тако, пашни богаташи пасу по том пашњаку свои 10000 комада оваца, а спротивна мора свою кравцију и коњ на јасли да равн, а пошто е њна скупа, то мора и ово мало спротивно на јаслама да скапава; таки е сувине примера у нас. Спротивна се тужила и тужила док едва едном ове године 4. јунија не донесе наша репрезентација закључењ, да ојак о од ертала само три коња, три свинчета, 10 оваца или една крава може на пашњаку бити и да се богаташки чопорови имаю из пашњака изгонати. Ово закључењ одобри и тадашњи наш заступни судца, па одобри и вармеђа 17. јунија т. г. под бр. 7387. Кад то видеше пашни богаташи, поканише се шта учинише. Богати оварчи подписаше одма едан рекуре на вармеђу, да е њима тие неправда учинија и одоше солгабирову, кои се међутим са двете вратио. Шта учинише, да учинише доста да солгабиров изда писмени налог, да против закључења обштине, бившег судца и вармеђе, оварчи имаю и на даљ остати на пашњаку све док се оварчарски рекуре не реши. Спротивна именована овим решењн солгабирову, айде на ново у Сомбор администратору и даде рекуре против солгабировог решења питајући, како може солгабиров систирати оно што вармеђа нареди, како могу поедини против обштинског решења даљ привизати а баш ако и могу, по коме закону може судца наредити, да док се овај привиз не реши, остае по старом? До душе управа вармеђска реши данас т. е. 8. Авг. 1866 под бр. 9355. да то не може бити, већ да

обштински од вармеђе потврђен закључак има естати, те да оварчи имаю неодољно са пашњака овце терати, али мало доцније кад дођоше оварчи у Сомбор реши управа вармеђска под бр. 10464 друго нешто: и то да оварчи остаю са своим стадом и даљ на пашњаку футошком до 1. јан. 1867. Ризумевајући по себи да онда усред зиме и онако већ неће доћи даљ ни, куд ће сада една спротивна? Ето видите како се са народом титраю они кои су позвани и *плавени* да народу правду деле. Вармеђска управа данас овако, а сутра, кад се предомисли, или шта? — Другче заповеда! — на шта отуда бива? Не само што народ пати, већ се рађаю и највећи нереди, да и крвави сукоби. Спротивна држи да она има право, ер има два *végzés* — а вармеђска и два *végzés* — а солгабировска у рукама, — да е на њној страни правда. А богаташи држе да имаю право, ер и они имаю два *végzés* — а од вармеђе и од солгабирову, — да е на њиховој страни правда. Па како ту да не буде сукоба и ко да се ориентира у овом самовољном провизорном каосу? — Да вам причам даљ шта се све услед ти переда аблло? Оварчи не само што остате на пашњаку и даљ, већ знајући да су им власти и старешине на руци, кое на самовољ кое на писме, што их неки гону, ударише у потрице; ево имена људи, којма учинише голему штету и потреше по неколико јутара земљ као: Катн Сланкаменчевој, Филип Акину, Ђорђу Табакову, А. Федеру, Н. Флорину, Мити Милакову, Токи Шувякову, Јави Дувањком, Мити Мильковом Веицу Кљичеку, па Драгову 8 лаваца итд. итд. Мислите да е лако за ту штету, ер ће навадати они кои учинише? Ние тако, ер ко ће вас цели дан са штаном у руци да свој усев чува, кад ни субане не могу да пронађу, ко е чини њиву потро? А кад баш и увате ног чобана, као што беше у прошл понедељак 19. септ. т. г. кад уватише субаше чобана Аце Пешкановог на потрици и кад дођоше есеоски ешкоти да процене штету и узму залогу, потрице чобан пушка опали на ешкоти и сваки га мртава из земљу, те поштеч човек узалаудо погубе. Па шта ће бити са убицом? Бог зна по ком ће му *végzés* — у вармеђа судити. Ето видите какви нереди биваю; а биваю зато, што баш они кои су позвани и *плавени* да ред обдржаваю, против реда иду, издавајући данас едном у атар оваке, а сутра другом у атар оваке наредбе кое људе мораю у сукоб доводити. Међутим кад се и зашто се овако противгласећи вигизни издаю, имамо и о томе позитивни дата — по други пут.

Из Кикинде.

Црквена скупштина кикиндска дана 21. и 22. Септем. о. г. додела е закључењ, да се Негова Светост гоесподни патриарх наш Самуил умоли, да ради оживотворења наши народни ствари у споразумиј ступи са земаљским нашим посланицима, и депутацију из најзнатниј мужева састави са састави, која ће тога ради свевисочајшем месту предстати имати.

Молбеница на патриарха овако гласи:

Ваша Светост!

Господни Патриарх наш, и Архиепископ милостивоишии!

Обштин народа гласом Ваша е Светост, за главу е. црве наше и народа ербеког изабрана, е том тврдом надеждом, даће Ваша Светост највећем, достоинству том саюженн многочисленим бременима одговорити у стању бити. Са сређним избором Ваше Светости за првог архиепископа ербеког, обрадовао се цели привилегирани диштрикт В. кикиндски, можемо рећи цела дицеза темишварска, коју ете с мудрим представителством своим течением пуви 12. год. усређавали. — Но дошло е сад време оно, у ком Ваша Светост по високом положају своем на врх народа ставити се нужду имате, како би народу нашем крваво стечена права исходатајствовати, и височайшим царским привилегијама обеђано народно биће у живот привести подпомогла. На овај корак приводи нас данашњ деланђ други сувародника наши, кои са одложеном земаљског сабора нимало успавани, непрестано на високима, и височайшем месту о том раде, да своја народна права у живот приведу.

Изволисте дакле Ваша Светост, као глава ербеког народа о том постарати се, да неби други за нас без нас судбу нашу нама решавали, о утом дѣлу имајте милост са земаљским посланицима нашим, кои ће се по чувству 3.—15. Окт. у Н. Саду састати, у споразумењ и договор ступити како би се депутација една под предводителством Ваше Светости, из земаљски наши посланицима и најзнатниј ербеки мужева саставити се имаюћа,

саставила, кои би желѣ ербеког народа у државима сирѣч благовештенском и расправном сабору јсно изражени, свевисочајшем Трону поднети, и оживотворењ њино надѣјствовати имала. А ово прошење увиђаваю Вашој Светости сви верни диштриктални синови, кои ако и есу због неплодородия последњн година осиромашили, ипак довољно снажними себе бити осећаю, највеће жртве како на олтар милос Отчеству, тако и на одржанѣ славепуног престола Аустријског по примѣру славниј предкова свои, свагда приети.

Кои цѣлајући е. Архиепископу десницу е најдубљим височочитанием изумрећемо. Из седнице црквене у В. Кикинди дана 21. и 22. Октобра 1866. држано.

Вашој Светости

најпокорнији синови: слѣдујуподписи.

А. П. Из ербеки Карловаца 28 Септ.

Познато ће бити нашој читајућој публици какву оскудицу трпимо у просветним књигама у обште, а особито пак на пољу духовне литературе, и то поглавито у обзиру учебни школски предмета, односѣ се на религију. — Зато свако таково дѣло поздрављамо с радошћу, ер нам е у данашњ време, гди е народ наш у религиј и моралу доста клоуно, таково свако дѣло нуждио, као залогай хлѣба! Ову е нужду и сама влада наша увидила, да е таково дѣло за школе, особито гимназије и реалне од превелике нужде, те настои од своје стране да се такози у школе увађаю. Ал на жалост морамо признати дае као што реко, такози дѣла у нас врло мало, ер осим „синодалног катихизиса“ и Катихизиса прописаног за Бачку немамо готово никакани дѣла, до најновијг времена, гди пак Г. Прота карловачки Павле Николић издавњн свое књиге под насловом „Катихизис“ исту литературу духовну приумножи и учительима нашим помоћи пружи. Осим реченог катихизиса кои е пре критког времена на свет изишао, издао е речени Г. Прота пре неколико година и кратку „Повест билическу“ кои се по многим школама е добрим успѣхом употребљавала.

Као што ми е сад е поуздане стране познато стигао е ово дѣло од стране военог министарства под 8. Септ. т. г. од 10. бр. 3189. одис кои е одличниј управителству гимназија преко Темшварске Генерал Команде достављн, у ком се речено дѣло Г. Проте Николића за ниже Гимназије и ниже Реалне препоручуе и то не само за грчко ориенталие но и за католичке школе да се у истима школама као веронаучна књига уведу. — Овај поступак военог министарства можемо сматрати као доказ, да влада око просвете нашег народа својски настои, а уједно е верозаконске точке можемо с радошћу поздравити, као нови пољз човечанске толеранције, која е по нас Славене од превелике важности. —

Оволико држак за нуждио публици нашој ливити, не толико у похвалу писца, кои се на пољу духовне литературе заната својски за благо спог народа своим дѣланѣм заузима, колико да убавестим народ, да нам сада нуз оваково ревнованѣ од стране владе, треба живо настојати, да се такве по народни развитак нам одвећ нуждне књиге пишу, кое би се могле у све више школе увести!

Тробојна краљѣвина.

О стању крајшника пишу „Позору“ из Сена: Трговачки послови напелм су ме недавно у војничко приморе, по имену у Св. Брау. Ту се освајдочи о кукавном стању крајшника у овом иредѣлу. Будући да е та сатнија ради трговине грађом и дрнн знаменитија него многе друге одлучно сам саобитит нам свое ошавке.

Трговина ерота мѣста досизала е некада тисуће и тисуће; где се трговина грађом тера, ту мора бити путова и цеста, а тих треба овде там више, што више села ове сатније живе управо о том, што грађу и дрва к мору возе. Па да видите грозни призора код те вози! Био сам у Босни; видно сам вратоломни путева, али таквих невидо. На многи мѣсти нема ту цести ни трага: живац камен по две стопе висок изкисно зубе на сред цесте; овде попут чуна, овде попут гроба лежи попрече све цесте. „Па како могу овуда кола е грађом? — Онако како мораю, — договара сиром крајшник; па будући да му се смилуе на марву, он њој сам помаже носити терет. По пет пута мора се разговарит и преговарит воз, док се к мору дође. Толико година — кажу људи теше нас наша гошпа, да ће се цеста градити, али до дана данашња нема нигде никаквога изгледа тому.

Кукаван живот у овом крају, коим нас е наделила природа, подупише својски крајшника система. Йди се овде већном немаю надати никаквој лѣтини те сретни, ако имаду какав посло, коим ће што заслужити. Та заслуга им е слаба, ер крајшник несе од куће. Ако код

куће нема посла, сканат ће од глади здрав здравцат, до-чим приморац у цивили болъ живи, ер му е слободно у свет ноћи; заслужив храно и новца враћа се кући, да благословљени плод свога рада потроши са женом и дѣцом.

Ово су дакле предности краишке системе, ово благословни извизи. Од вина нема ништа; до сада е краишник сред камена и крша ограду градио, у њо земљу нанашао и лозницу садио; а та већ болуе цели 16 година.

Будући дакле да се краишнику руке свежане на ко-пну, да видимо, како му е на мору? Како е рибариом? За рибарию е овде лепа прилика, те би од тог неколико обителъ могли животарити. На оточију 38 хвати по при-лици удаљеном од мѣста, могла би се тушина хватати; но люди мѣшани незнаду се присвоити ни онога, што би њихово по нарави имало бити; вису ни слуге овде, где би по правци господари имали бити. Кажу люди, да е у старо доба читаво мѣсто е околицом Сеном припадало, ал како е краина створена, да е све спало под њвину власт. Но сасвим тим остаде поменути оточиѣ Сено. Тако е! Што е хрѣе и потребе, то е остало сиромашному на-роду у војничкој краини, а што е добра било, то е из-губио. Сада су се, рећ би, опаметили, те питаю, како би најлакше добити ту једину благодат, коју им нарав подѣла. — Још нешто о добром господарству. За времена познатог владованиа сардади ерар уз обалу краишнога при-мора жаних и вежих зградаца, као стражана за војнике, кои би тобоже кордуи чували. Те зградаци стали су ерар три тасуће и пет стотина форинти. Пре неколико ме-сеци стиге заповѣд, нека се те зградаци продаю и то само кровови, а зидине нека се разоре. Тако доби ерар за 3500 фор. цели седамдесет и пет форинти. Кад се по-више непријатељски бродови, чуо сам, да е стигла за-повед, не е се те стражана омет пограде.

Рекао сам, па мислим, да сам свету !дужност из-пунио!

Аустрија.

Такојачно подељенъ аустријске војске у 18. војни дивизија ступиће кроз кратко време у живот. И досадашњ рачунарство преустројно ће се и уједнострочити. За водењ рачуна одређиће се сваке војне дивизије 30 чиновника. Контролу обављаће 30 чиновника код ратног министар-ства и 60 код врховног рачунарства, с коим ће се по-стојеће средоточно војно књиводство и врховна средоточна власт сасвим преустројити. Такође дода ће се свакој ди-визији особита каса, с коим досадашњ ратне касе при земалској генерал-команди престаю. О уједнострочено војне администрације непрестано се саветуе.

— Војници, кои се после закљученог мира са И-талином одустати имаю, подељени су у седам регемента, и износи на 45000 момака, и почем са урачуњеним и офи-цира, тек два процента у аустр. служби остаю, то ће се сви они седам регемента распустили. Офицери кор закѣва, да му се за шаржу гарантира, и да се без и-кавог ограничени по реду у талијанску војску уврети, али надати се е, да ће и покрај ти околности под аустријским заставама и даљ остати. Одпуштањ војника у своју постојбину починѣ одма, чим се уговор мира ратифицира; они ће се до талијанске границе са храном снабдѣти, и задржаваю осам ливунета, које ће им се на граници одузети, све друго одело: Они војници, кои су се међутим у Аустрији оженили, желе на сваки начин у аустријској служби остати. И од морнара већи се број за осталих у аустријској служби прихватио.

— Пре неколико дана дођоше по гвозденом путу из Одерберга 600 момака од *Клајниог кора*. Официри бешо у грађанском оделу, но имадоше при себи доста новаца. Момци, кои су такође богато с новцем снабдѣвени, имашо на себи отворено плаветне чакшире са отворено првеним гайтанима, таке исте долазе, црвене поше и капе, ви-соке чизме и сива ливунета. У колодвору дочека их једно оделењ ловаца и одирати на место скулаши, гди ће се даљ наредбе о њима учинити. 26 пр. м. после подне приспело е такође нише стотина момака овог кора, и сви су у Пешту одиравањни. У обрзу своју позиваю се на чл. 10 Пражког мира.

— У веделу у нече стигла е у Беч једна депутација из Краљвиграца, која адресу лојалности од становника рече-ног среза Н. Вел. цару доноси и кои Н. Вел. именом вароши Краљвиграца молити намерава, да при путовању кроз Чешку и Краљвиграц поспѣтати непропуст.

— „Камерада“ одриче, да е ратно министарство између питања о преустројству војске оно о униформирању прво рѣшило. Као што се истом листу са надлежне стране јавя, нити се ратно министарство, нити кои од овог по-стављена комисија са питањем униформирања забављала.

— Говори се, да ће Н. Вел. цар после путовања по Чешкој, Моравској, Шлезии и сѣверној Угарској напоследку и Галицију походити.

— ФЦМ. Бенедек, кои се сада у Грацу задржава, ФМЛ. барон Хеншиштайн и ГМ. Кризманѣ стављени ће бити у ставњ мира.

Србија.

Београд 24. Јуче у јутру одиштова кнез на србском пароброду „Делиград“ са министра и свитом у Пожаре-

вац, гди ће се опих дана велики маневр са народном војском тога окружи обдржавати. На Сали била е једна компанија београдских жандарма са заставама намештена, на бедеми градски стојла е упурањена турска војска, кои е пред пролазењим паробродом пресентирала.

Пре неколико дана венчала се љи наше београдског; на свечаност ову познат е земунски бригадир и официрски кор налазећег су у гарнизону земунском 28 ловачког ба-тальона. Појавише млогах аустријских официра на улица београдски упуло е у очи и дало е неизвештену публицу повода свакојаким нагађањима. *Искрено пријатељство аустријских власти са турским* чини овде у обште врло неповољни утисак, тим више, што се проноси глас да ће се на целој србској граници већа војска концен-трирати.

Ово се сматра за знак, да аустријска влада још јед-нако ону *турско-пријатељску* политику терати намерана кои е пређе и њој и стенојим под турским ярмом на-родина толике несреће нанела. Кад ће еданпут бечки др-жавници своје задатке увидити? — О имендану царском чинѣне су овде обичне светковине, на свима консулатима вилесу се народне заставе, само не на талијанском. Морам овде још једну околност споменути, коју ме е немила дир-нула. У овдашњим читалишту има хрватских, руских, нем-ачких и француских, али ни једних словенских новина; ние могуће, да овде за словенске новине незнаю, тим пре, што и у самом Београду Словена имаде. Ово се може само неважно приписати и и се надам, да ће се на дотичној месту на ону примѣтбу обавр узети. Вре-мена су таква, да се ми Славени међусобно нише по-знамо; Словени представяю један број од пол другог ми-лиона, стоје на прилично великом степену изображени и имаю часописа, кои ни у једном словенском читалишту наостати несемя. Србских листова нашао сам у свима сло-венским читалиштама, зато ми е и пало у очи, да овде ни једног словенског нема. — Колера е овде сасвим пре-таа. *Источно* питањ чини се, да овде, а особито у владиним круговима још за *горече* недрже; дали е правом или на своју собствену штету, то ће нам скоро будућност показати. (Цукунг.)

Званичне „Србске Новине“ слобштаваю сладеће те-леграме:

Пожаревац. 25. Септембра (у 4 часа и 7 минута после подне). Јуче е извршена заневра са 9 батальона и 4 ескадрона изродне војске окр. пожаревацког и 8 бата-рија стојеће војске у присуству Његове Светлости. Две бригаде у две бојне линие с артиљериом и кавалериом пришили су покрете напред с рзним проженима. Данас пре подне извршена е маневра с палѣом, Војска е била подељена на две части. Друга бригада од 5 батальона е 5 батерија топова и 3 ескадрона извршила е прелаз пре-ко Млаве и Пожареваца. Прва бригада од 4 батальона е 3 батерије топова и једним ескадроним бранила е прелаз Млаве. Пошто е нападајућа војска прешла Млаву, борба се продужи равницом и по шумама до под брдо изнад Пожареваца. Под брдом у шуми и на самоме брду био е главни сукоб. Жестока ватра из топова и пушка трајла е дуго. С великом муком обустављена е ватра између не-ких батальона, кои су до на-сам бајонет дошли неосту-пајући. Никакова се несрећа ние догодила, Његова Свет-лост вшла е од војске бранеће се и нападајућој и од ове бранећој се пуна задовољства да се у првим поку-шанима виде овако апатни успеси са народном војском. Дјелујуће војске било е око 7000, а гледалаца било е два пута толико. Сутра ће се гађати у нишан из топова

Пожаревац. 29. Септембра (у 1 час и 50 минута после подне). Данас се пуцало у нишан из 7 батерија изо-длучени топова са три разна одстојња. И ако е већа часть регрута пуцањ е ка да безар дуваше изпало добро. По свршеном пуцању, сва е војска прошла церемонијалним маршом изпред Његове Светлости. После е сва војска образовала једно велико каре, у коме е Његова Светлост заговорила беседу, која е поздрављена с одушевљеним и узкликом читаве војске. Војска е данас разпуштена.

(При читану ових телеграма жеро би човек и не-хотиче помислити, да се у сред одушевљене србске војске налази, која се са зеклетим душманском хриш-ћанства на смрт и живот бори, а кад тамо, а око ништа друго ние, до сами празни маневри. У.)

Црна Гора.

— Из *Котора* пишу бечкому „Фрејден-Блату“ 26 септ.

„У суседној *Црној Гори* поче се опет гибати, а ја мислим, да се неверам, ако речем, да е руски конзул кои то све покреће. Сваки се дан наине сада у свакој нахиј веча момчад, дорасла оружју. Не то вечањ не-може се приспобити са европјским. Ово вечањ на-личи четовану (Guerilla-Krieg), кои су они горштаци вешти.

„Осим тога била су ономадне на Цетиниу два агента грчкога тайнога друштва, кои су се разговарали са кнезом и многи сенатори. Уверављу ме, да се ту ради о том, да се сакупи нека врста добровољачке чете, која би била одређена, да провали у суседну Херцеговину или Арба-нију, гди има доволна палила, тако, да се ондашњ жи-

телство умах може дићи на ноге. Овај устанак да би се тада придружио грчком тако, да ће се извести основа, да европјска Турска устане сва. Напоменута два агента имађаху уза се знагну своту новаца, и поговара се, да су е дали на располагањ у речену сврху.

„Уз немирни дух црногорски и познату њихову жрјку на Турцима, чини се, да е веома веротно. да се изведе пратоломна основа, а хоће ли успети то е друго питањ.

„Начелник оделени србског кнеза Милош Лешјани кои е свога господара заступао на крштено поворођене кѣри кнеза Николе, прилѣти е на Цетиниу најпријатније; он е дипломата, те е с тога кошта наговестио, а да ние ништа обећао, известно, ер се Србија неће упуштати у ни-какоко опасно подухеће, за које нама сигурне изде да ће се извести!“ (Вражки ти немачки листови, како свашта виде. У.)

Италија.

„Авенир нац.“ доноси из Рима врло жалостан глас о здрављу царице Мексиканске *Шарлоте*. Говори се, да е она висока дама своје супруду, кад е после договора са Наполеоном из Париза у Мирамаре полавила, теле-графисала „све е пропало“; које неуспѣшност подухећа, на које е цар Максимилијан највећу надежду полагао које поремећени одношана е] бриселским и бечким двором, огорче ову високу госпођу толико, да е скоро у очајниѣ пала. У том жалостном ставу дође она у Рум, гди јој се тако позла, да се одгуд најгорем надаше; честим по-правањем болѣнице падне у безнадејну малахколију. Гр. фландриски, кои е на сестру своју у Мирамаре чекали требовало, да е у Брисел прати, већ е телеграфично у Рим позван. И познати луднички лекар Др. Бланше отишао е на позив гр. фландриског у Рим.

Русија.

Са польске границе пишу: Ма да се руске новине о *источном питању* још једнако површно изражаваю, и-пак се види, да сву своју позорност искључиво овом пи-тању обраћаю, ер нагомиланѣ војске близу Прута пре-лази све досадашњ мере. У Польској било е пре неколико месеци до 80000 момака вужно ако е у истину само 60000 момака било; недавно редуцирано е ово на 30000 а пре неколико дана отишло е опет 9000 момака, пак по томе неизноси садашња посада више од 15000 момака, којој још и они 2000 польских рекрута долазе, кои су у земљи остали. Све регемента отишле су на гвозденом путу преко Петрограда на југ, гди већ до 180000 скулајне војске има. По польским известияма може се узети, да е криза већ наступила, ер устанак хришћана онама се на млогим местима у унутрашности балканског полуострова.

— Цар е, као што неке новине јавяю, указом од 26. Септ. наредио, да она војска, која е заповест добила, да на Прут одлази, пак још пошла ние, засада тамо неиде, а она, која се већ у путу за тамо налази, да има онде застати, гди е ова заповест стигне.

— Берлински један телеграм јавя из Петрограда, да е министарство све скупа оставиу подишло, и да е вели-ком кнезу Константину састављанѣ новог министарства поверено. — За цара велѣ, да се поболое.

— По гласовима из Охотска од 15. Аугуста грађенѣ руско-американског телеграфа здравно е напредовало. Руси и Американци раде с обе стране на забележеној линији према Николаевску; ступови су од части свуда понамеш-тани.

Турска.

Из *Дубровника* пишу у Беч. да е турска влада, пошто се аустријска њњим намерама, да на суторинском земљоузу код Клека два градиња подигне, одлучно про-тив, сада читав друм тако прекрнала, да се по њму пу-товати неможе. — Скупљивој код *Новог-Пазара* турској војсци придружили су се још други осам батальона.

Француска.

О здрављу цара Наполеона пишу из Париза, да се ово сваки дан мени; коинут осећа се врло добро, и тада шеће на морској обали, а кои пут му се тако позла, да едва болу надржати може. Цар мисли, да принца Напо-леона сувладаром начини. За живота рад е, да наслед-ство утврди и да сам владу постави, која ће после њвга владати. Принц Наполеон као сувладар или под-цар био би такви и покрај царице.

Мексико.

Мексикански посланик у Вашингтону добио е сла-деће вѣсти: „парош Хипалитан у Оаксаки освоена е 7. Аугуста од Мексиканца. Аустријска посада побегла е, оставивши жртве и ранѣнике. Тако исто освоена е парош Токоноастла у Пуебли и сва посада заробљена У Вера-Круцу говори се, да е генерал Регулес парош Толуку, које е само 45 милл од престолнице удаљена, освоена. И Туспан, на сѣверној обали од Вера-Круца, у рукама е републиканца.

Петирђу е се, да су републиканци Сан Луј Потоси освоили. Гореречени посланик добио е још и ове, од 15

Сент. датирани вѣсти: Царска војска повукла се из Гуање (у Сонори) и из Мазатлана. Они имају само још два пристаништа: Вера-Круц и Акануло. Републиканци господаре над друмом од Вера-Круц у Мексико, Французи се држе дефанзивно. Између царске и француске војске велика е неслога. Говори се, да ће Маршал Базен с првим паробродом у Европу вренути се, ако му могуће буде било, да без велике пратње до Вера-Круца буде могао доспети. Говорило се и то, да е цар Максимилијан отићи хтео, но да га е Базен задржао. Генерал Ескобедо хтео е са 12000 момака на Сан Луј Потоан ударити, но очекивао е, да се с другим заповедницима сдружи. Цео предѣл источно од Сиере Неваде у рукама е републиканца.

Америка.

Из *Несиорка* јавља се, да су у Питсбургу војници и Матрози метинг у корист радикалаца обдржавали. Французи оставише Гуанахато, а републикаци заузеше га. Републикански генерал Мартинез дао е сав гарнизон од Бреца потући.

Исполнителни одбор *радикалаца у сјавроамериканској унији* обнародовао е сада свој план о преустройству уније, кои се из следећи точка састој: Све су особе без призраја на боју грађани; заступство у конгресу осцива се на броју народа; дуг јужних држава одбаци се, а за онај сјверних држава гарантира се; конферонцијниу еспособни ни за какво звање у унији, ако их конгрес особитим вотумом те неспособности неослободи; вотум овај мора имати најмање две трећине гласова; конгрес добива неограничену власт за издавање потребних закона, како би гврпоменуте услове испунити могао.

НАЙНОВИЕ.

— Из **Беча** нам се поуздано јавља, да е швајцарска депутација у четвртак код Н. Вел. цара аудијенцију имала, и да е повољан одговор за ритске земље добила. У недељу повратиће се поменута депутација заједно са госп. ген. Стратимировићем, кои е ову предводио.

— Градачком „Телеграфу“ пишу из Беча, да одношења нашег кабинета сирам пруске владе нијеу баш најбоља. Поделењ њ ордина црвеног орла Клапки и покланјањ државног снахлука зацело е изазивајући знак владајућег у Берлину узривног расположења.

— „Бресл. Цти.“ доноси едан телеграм са польске границе од 26 пр. м. да е у Хлезу грчкисединићни владика Јован Калински са већим делом свештенства његовог каинтула затворен и одведен.

— Из **Беча** телеграфују „П. А.“ да е острво Кандиа блокирано, и да су само пет пристаништа, Ретимо, Кандиа, Канса, Суда и Спиналонга отворена.

— По гласовима из *Букарешта* ићи ће кнез сам у Цариград, да одклони још оне незнатне приваљана тегобе.

Установе аустриско-талијанскога мира састое се из следећи точка:

„Заробљеници ће се изменити“

Аустрија изваљу е, да на сдружењ Млѣтачке е Италиом пристае.

Млѣтачке су границе оне нете, кое су под аустриском владом биле као административне границе.

Италија признае, да дугуе Аустрији 35 милиона форинти. Ова се сума има исплатити у еданајет рати за 23. месеца.

Италија прима Монте Ломбардо-Венето са садашњом активом и пасивом. Актива износи 3 и по мил. фор. а пасива 66 милиона.

Млѣтачким поданицима, кои у Аустрији живе, оставља се на вољу, да своју аустријску народност задрже.

Сви умјетни предмети, исправе, и архиве, кои припадају Млѣтачкој, издат ће се без никакве запреке. Обетовавши некадашњи трговачки уговор међу Аустријом и Садрином, задржаће се у крепости за годину дана, да се за то време што друго уговори.

Дале е уговорено, да се дигне секвестер са добара бивших талијанских владара, задржавајући ипак право, кое би држави или другим коим особама припадало.

У замену изда ће се поднута амнестија за политичке одсуђенике, кривце и бѣгунце.

Гвоздена круна враћа се Италији натраг.“

— Бриске „Наингк.“ јављаю, да е Н. Вел. цар у еданој од последњих седница министарског савета, у ком е сам лично председавао, саветницима круне рекао: „Са политиком обустављана мора се већ еданпут крај учинити; чекајућим народима мора се штогод позитивно, колико е могуће у обште задовољавајуће дати; Н. Вел. очекуе дакле од ових саветника на то односеће се предлоге и мере.“

Добровольни прилози

на погорелце у Срему.

Александар Трифунац из Шурјама 125 фр. — Јован Стојковић из Паланке 100 фр. — Александар Поповић из Беча 1 фр. — Из Н. Сада: Павле Стојковић градон. 5 фр., Адолф Тожековић судац 1 фр. Шимић кап. 1 фр. Р. Манојловић сев. 1 фр. Александар Јовановић сев. 1 фр. Стев. Владисављевић благајник 1 фр., Јован Шевић 1 фр. Ђорђе Стојковић 1 фр., Мушички 1 фр. — Тома Тодоровић адв. 1 фр. — Свега 239 фр. а. вр. (Продужиће се.)

СС. из В. Бечкереча.

Лек против колере.

Почем наш прост народ неможе лако себи лекара набавити и таковог тек своје у теши лежећем болестнику позива само да га види, — без да радо совјте и одређене лекове узима, то у колко мах горспоменути зараза узме, може нам лако прост народ десетковати, зато за нуждно налазим у Мађар Вилаг новинама под бр. 226. обнародовано Средство и начин у потрбљавану у кратко саопштити. — а то е сигурно одавно већ познато вистино средство

Фења

што здравља и млађа тим боља. Ако е болестник само, и ма у коем виду га та болетица спонадне, ер долази е проливом, или е блювањем, нек се не уплаши, него, у колко неможе ватру начинити фењу скувати а он нека 15 до 20 зрна од фење разгриака и поведе, акол поврати а он нек све еднано фењу употребљава, докле се такова у њму незадржи, и блювањ престане, акол пак болестник чести пролив трбуа има, а он нека 15 до 20 зрна фењ од сата до сата дотле разгриакава и еде докле се пролив не заустави како сан настуни, изчезнула е и болест!

Акол болестник има кога поред себе и ние сам, а оно нека болестнику даде 7—8 зрна од фењ, и одма воду обично 1. холбу вари, фењу. до 4 кашике вром узме, такоу раздроби, и кад вода кипи фењу у воду успе и 7 до 8 минута (од прилике пол ¼ сата) кува, затим са заклоном приклопљену и тако проређену течност успе у тавњере да се што скорие олади, или млашке постане, нека одма даде ¼ част, дакле ерталь од холбе болестнику да ние и акол нети поврати, дотле да му дав све по ¼ док се у њму не задржи, ово после треба сваког сата повторити докле на болестника дремеж не дође, ер са дремежом долази зној, кои болести крај чини.

Акол е само пролив трбуха, и таковог треба 7 до 8 зрна фењ на разгриањ и поведењ дати, и кад е теј од фењ готов ¼ холбе од сата до сата треба докле давати, докле болетица трае, и болестник не заспи одма е и опасност одклонјава; зато е добро да се еднано холба таковог теа на ладно место запушено у преправности држи, — и то окренути вали флашу, да ваздух непоквари. Лековитост фењ се у том састој, што заштивене ветрове растерава, такоуе утишуе, и то пал зној проузрокуе.

Болестник кад се испава обично висело што важели, најбоља е без милерама, но или са лимуном, или са вињским сирћетом начинића чорба од говејине или од овчег меса, а најбоља од летеће живине чорба, или од вишњава сок, — кад му стомак одлача може и мало вина особено црно пити, но мора се чувати од сладког и незрелог вина.

С овим лековитим средством вели Александер Тот да е себе и многе друге излечио, и чуди се како е мого двореци лекар од колере умрети!

Јоште препоручуе да нико у јутру рано дотле на ваздух неизлиће докле или што не пие, па ако ништа друго оно воду, или што веде.

Ово е наравно средство за употребљење гдѣ лекар ние при руци, но зато нетреба лекара пренебрегнути, ер обично може се лако друга опасна болест излећи, кад болестник умереност преребрегава. Умољаваю се и остали наши листови да у интересу Народа ово у своим новинама уврсте.

Т Р Г О В И Н А.

Пешта 29. Септ. време е ладно и кадшто облачно вода опад.

Радна е раном. Ма да са енглеских пијца доста хрѣва извезтиа долазе, ипак е наша пијца добро утврђена била у слѣд маић довоза по гвозденом путу и већетражена. Промет е пак због тога, што су се притежатељи чврето држали, био ограничен. Потиска пшеница 88-89

ф. т. продавала се по 5 фр. 65. нов. за готово 88-89 ф. т. по 5 фр. 60 нов. за три месеца. а 87-88 ф. т. по 5 фр. 45 нов. за готово. За другу половину Новембра продато е 2000. вагана готиске робе по 5 фр. 52. нов. за готово.

В. С. Миклош 27. Септ. Овде и у Н. Канади прода е се прве сорте пшеница по 5 фр. 26 нов. Пиљина цена ово е: Пшеница 87—88 ф. т. 4 фр. 90 нов. — 5 фр. 10 нов. наполица 4 фр. 40 нов. раж 3 фр. 50 нов. ечам 2 фр. 50 нов. зоб 1 фр. 60 кокуруз нови 2 фр. 50 нов.

Бечка берза од 30 Септемб.

Сребро	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126.75
Дукати	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.7

Л у т р њ а.

Будимска од 6. Окт. р.	32	57	77	7	3
Темшварска од 29. сеп. р.	78	84	70	8	6

О Г Л А С И

Стецај.

Отварасе Стецај на упраздно Учительско звање у мјесту Приобори, скопчано е годишњом платом у новцу 85. Фл. А. вр. — ланаца ливаде с едним ланцем баште, — 36. пож. мерова жита, 18. пож. мерова Кукуруза, — 25. фун. соли, — 12. фун. свеће, — 3. Фата сламе, едним Фатом дрва и свободним станом.

Учебниј е язык Србскиј.

Сваки онај, кои жели ово звање получити, има молбеницу своју с крштеним писмом, с свидѣлствама о свршеним наукама, о моралном и политичном владану и о доккошної служби, од првог дана изложене објаве за 4. недељ конисторијуму Темшварском поднети.

Конисторијум Восточно-Православне Цркве Диецезе Темшварске.

2—3

Стецај.

Отварасе Стецај на упраздно Учительско звање у мјесту Пардано, скопчано е годишњом платом, у новцу 126. Фл. А. вр. 2 и по ланца ораће земљ, — 40. пож. мерова жита, 20. пож. мерова Кукуруза или ечма, — 50 фун. соли и 17. фун. свеће и свободним станом:

Сваки онај, кои жели ово звање получити, има молбеницу своју с крштеним писмом, с свидѣлствама о свршеним наукама, о моралном и политичном владану и о доккошної служби, од првог дана изложене објаве за 4. недељ конисторијуму Темшварском поднети.

Конисторијум Восточно-Православне Цркве Диецезе Темшварске.

2—3

Стецај.

Кои се отвара на Учительско звање у мјесту Фенлаку, скопчано е годишњом платом у новцу 335. Фл. А. вр. свободним станом, осам Фатий дрва за Учительскиј стан и Школу.

Учебниј е язык Србскиј.

Сваки онај, кои жели ово звање получити, има молбеницу своју с крштеним писмом, с свидѣлствама о свршеним наукама, о моралном и политичном владану и о доккошної служби, од првог дана изложене објаве за 4. недељ конисторијуму Темшварском поднети.

Конисторијум Восточно-Православне Цркве Диецезе Темшварске.

2—3

Стецај.

Отварасе на упраздно Учительско звање у мјесту Арадну, скопчано е годишњом платом у готовом новцу. 120 Фл. А. вр. 4 ланца ораће земљ, 100 хвати баште, 30 пож. мерова жита, 15. мерова Кукуруза и 15. мерова ечма, 50 фунт. соли, — 12 фунт. свеће, — едно мршаво свиње од 3. године, — 4. Фата сламе и 2. Фата дрва и свободним станом.

Учебниј е язык Србскиј. Сваки онај, кои жели ово звање получити, има молбеницу своју с крштеним писмом с свидѣлствама о свршеним наукама, о моралном и политичном владану и доккошної служби, од првог дана изложене објаве за 4. недељ конисторијуму Темшварском поднети.

Конисторијум восточно-Православне Цркве Диецезе Темшварске.

2—3

Стециште

У Осеку отворасе стециште на испраздно место Учительнице, с годишњом платом од 525 фр. а. вр. и марвином с целом платом.

Проситељице имаю свое молбенице с потребнима свидѣлствима на Ч. Конисторијум карловачки управљне, Протопресвитерату осечком до 1 | 13 нов. о. г. поднети. Од ових проситељица нитене вештисе кромѣ материтѣ, јошт и у немецком языку, славенском читану и писану.

Атанасиј Поповић

Протопр. Окр. Школ. Над.

2—3

О Б Я В А.

Парохнално карловачко свештенство, жели своју сесоналну земљу, на којој е више година марва нашла разорати и на више година под аренду дати. Лицитацја ће се држати код долеподписаног. 8. (20). Октобра текућег лета. —

У Карловци 14. Септ. 1866.

3—3

Павле Николић

прота кар.